

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ

**דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2017
(בלתי מבוקרים)**

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ

תוכן ענינים:

דוח דירקטוריון

דוחות כספיים של החברה המנהלת

דוחות כספיים של קרן הפנסיה

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ
דוח דירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2017

1. תיאור תמציתי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת

1.1 תאור מאפיינים כלליים

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן- החברה) פועלת מיום 1 ביוני 2007 כחברה מנהלת (חברה פרטית מוגבלת במניות).

תחום פעילות החברה הינו ניהול קרנות פנסיה.

החברה מנהלת את יוזמה קרן פנסיה לעצמאים (להלן- הקרן) קרן פנסיה מקיפה, המאושרת על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן- הממונה) ונציבות מס הכנסה. הקרן הוקמה בשנת 1981.

הקרן הינה קרן פנסיה ותיקה מאוזנת ומיועדת להפקדות עצמאים בלבד.

על פי החלטת הממשלה מיום 29 במרס 1995 חל שינוי בתנאי ההסדר הפנסיוני, על פי הוראות משרד האוצר, ממשיכות קרנות הפנסיה הותיקות, החל מהיום האמור לפעול כקרנות סגורות, ואינן מצרפות אליהן עמיתים חדשים.

1.2 מעבר עמיתי תקופת הביניים

בחודש אפריל 2009 פרסם הממונה את חוזר הפנסיה 1-3-2009 הקובע עקרונות לטיפול ב"עמיתי תקופת הביניים". מדובר על אוכלוסיית עמיתים אשר הצטרפו לקרנות הפנסיה בתקופה שמתחילת ינואר 1995 ועד לסוף חודש מרץ 1995, ובהתאם להחלטת הממשלה מסוף חודש מרץ 1995, בדבר סגירת קרנות הפנסיה הוותיקות לקליטת עמיתים חדשים והקמת קרנות פנסיה חדשות תחתיהן, בתחולה רטרואקטיבית לינואר 1995, סווגו כחברים בקרנות הפנסיה החדשות. בעקבות פסיקת בג"צ שניתנה על עתירתם של חברים המשויכים לאוכלוסיית עמיתים זו, פרסם הממונה הוראות לטיפול בעמיתים אלה, אשר עיקרן הוא מתן אפשרות לעמיתים אלה להצטרף לקרנות הפנסיה הוותיקות על פי המפורט בחוזר הפנסיה הנ"ל. החברה פעלה ליישם את הוראות הממונה על פי החוזר הנ"ל בגין עמיתי מקפת אישית (אשר השתייכו לקרן יוזמה חדשה אשר מוזגה לקרן "מקפת אישית" בינואר 2006), אליה הופנו בשנת 1995 עמיתים אשר ביקשו להצטרף לקרן.

1.3 התפתחויות בהסכמי ביטוח משנה

בקרן לא קיימים הסכמי ביטוח משנה.

1.4 פרטים על אירועים מהותיים בתקופות הדוח ולאחריה

כרית הביטחון

ביום 29 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז-2017. החוק מעגן מתן כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בהתאם לתנאים ובהיקפים כמפורט בו. כמו כן, החוק כולל כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ובכללן יוזמה קרן פנסיה לעצמאים, בהתאם לעקרונות ולתנאים המפורטים בו. כרית הביטחון מיועדת לשמש לצורך כיסוי גירעון שיכול להיווצר בקרנות כתוצאה מירידה בשיעורי ריבית צפויים על-פיהם מחושבות ההתחייבויות של הקרנות במאזני הקרנות ("עקום הריבית") ביחס לריבית צמודה בשיעור של 4%.

בהתאם לחוק, קרן שאינה בהסדר תהיה זכאית לקבל סיוע ע"ח כרית הביטחון אם תיקנה את תקנונה כך שהופחתו התחייבויותיה כלפי עמיתי הקרן, לרבות כלפי מקבלי הגמלה, בהתאם לחוק כמפורט להלן:

גיל הזכאות לקבלת קצבת זקנה מהקרן יועלה בהדרגה בהתאם לגיל הפרישה לנשים ולגברים כפי שיהיה בחוק גיל פרישה מעת לעת, כאשר הקיצבה שתשולם החל מגיל הפרישה תעמוד על הסכום שהיה משולם למבוטח טרם שינוי גיל הפרישה כאמור.

הקצבה של מי שביקש לקבל קצבה לפני הגיעו לגיל הזכאות החדש תופחת בשיעור שיקבע בתקנון הקרן לפי חישוב אקטוארי שיבטיח כי הקדמת הפרישה כאמור לא תגדיל את ההתחייבויות לקרן.

מכל תשלום שמשלמת הקרן לפי תקנונה, בין שהוא קצבה ובין שהוא תשלום חד פעמי, ינוכו השיעורים הבאים:

בשנה הקובעת (השנה שבה הופחתו התחייבויות הקרן בשיעור השפעת השינויים בתקנון) - 0.75%
 בשנה הראשונה שלאחר השנה הקובעת - 1.00%
 בשנה השנייה שלאחר השנה הקובעת - 1.50%
 מהשנה השלישית שלאחר השנה הקובעת ואילך - 1.75%

הממונה רשאי לאשר לקרן ותיקה שאינה בהסדר לתקן את תקנונה, כך שייקבע בו כי לאחר שגיל הזכאות לקבלת קצבת זקנה מהקרן הועלה, תוגדל קצבת הזקנה למי שלגביו הועלה גיל הזכאות כאמור, בשיעור מסוים, ובלבד שהעלות הנובעת מההגדלה תמומן באמצעות הפחתת התחייבויות אחרות של הקרן וסך הפחתת התחייבויות הקרן לאחר תיקונים אלו, יהיה בגובה הפרשי ההתחייבויות בשל העלאת גיל הזכאות.

החברה אימצה את כרית הביטחון תוך תיקון תקנון הקרן באופן שיכללו בו השינויים הנדרשים על-פי החוק כאמור. תיקון התקנון אושר ע"י רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ונכנס לתוקף החל מיום 1 במרס 2017.

תיקון התקנון כאמור, אשר נדרש לצורך קבלת הכרית, הקטין את ההתחייבות למבוטחים בסך של כ-169 מיליוני ש"ח (במונחי סוף חודש מרס 2017) תוך גריעת זכויות בשיעור אחיד בסך 5.7%.

להלן פירוט השינויים העיקריים שבוצעו בתקנון הקרן:

1. כלל זכויות העמיתים בקרן (זכויות שנצברו וזכויות שיצברו בעתיד) יופחתו בשיעור 5.7%. ההפחתה תחול על כל תשלום (ובכלל זה, החזר כספים או פדיון, כל גמלה (גמלת זקנה, גמלת נכות וגמלת שארים) או היוון גמלה) שתשלם הקרן, החל מיום 01/03/2017, לעמית או

לשארים או למוטבים או ליורשים ולכל מאן דהוא ובכלל זה לצדדים שלישיים. על אף האמור, שיעור ההפחתה ביחס למקבלי גמלה, יהיה מדורג ויעדכן את הגמלאות בשיעור של 1.9% מדי שנה, במשך 3 שנים עד להפחתה כוללת בשיעור של 5.7%. ההפחתה מכל גמלה תחול הן על מקבלי גמלה קיימים, שהחלו לקבל גמלה לפני ה-01/03/2017 והן על מי שתחילת תשלומי הגמלה בגינו תהא לאחר ה-01/03/2017, בהתאם לשיעור הכולל בכל מועד.

2. כלל עמיתי הקרן (גברים ונשים) יהיו רשאים להמשיך ולשלם דמי ביטוח לקרן לאחר גיל 65 ועד גיל 67. דמי ביטוח אלו יקנו צבירה של זכויות נוספות להגדלת קצבאות זקנה, נכות ושארים בהתאם לצבירה שתחושב על תשלומי דמי הביטוח הנוספים שישולמו. ככל שיווצר בעתיד בקרן גירעון שמקורו בירידה בשיעורי הריבית, הוא צפוי להיות מכוסה על ידי כרית הביטחון, בהתאם לכללים שנקבעו בחוק ועד לגובה הכרית שנקבעה לקרן בחוק (סכום של 119 מיליון ש"ח, במונחי חודש דצמבר 2011).

1.5 עדכון מדיניות התגמול של החברה לשנים 2017-2019

ביום 22 בנובמבר 2017 אישר דירקטוריון החברה שינויים במדיניות התגמול וזאת לאור רצון החברה לעדכן את מדיניות התגמול בעקבות סוגיות שעלו במהלך יישום המדיניות הנוכחית. שינויי המדיניות יובא לאישור האסיפה הכללית.

לפירוט אודות עיקרי השינויים המוצעים במדיניות התגמול ביחס למדיניות התגמול הנוכחית של החברה, ראה דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 7 בנובמבר 2017 מספר אסמכתא: 2017-01-097540.

2. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית**2.1 סביבה מקרו כלכלית**

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על החברה¹.

2.1.1 התפתחויות במשק ובתעסוקה

החברה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על היקף התביעות ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעולה. לרמת התעסוקה והשכר השפעה בעיקר על היקף החיסכון לטווח ארוך.

הסביבה העולמית - במהלך התקופה המדווחת נמשך המומנטום החיובי בכלכלה הגלובלית, תוך שיפור בסחר העולמי ובנתוני הצמיחה של מרבית המשקים בעולם. באירופה הצמיחה מתבססת והסיכון הפוליטי פחת, ובארה"ב מסתמן המשך למגמה החיובית של הפעילות הכלכלית ברבעון השלישי, למרות שיבושים לפעילות בשל גורמים זמניים.

במרבית המשקים המובילים נותרה ההרחבה המונית מרחיבה מאוד, כאשר באירופה נמשכה תכנית ההרחבה הכמותית על ידי הבנק המרכזי (ה-ECB). מנגד, הבנק המרכזי של ארה"ב (ה-Fed) העלה את הריבית במהלך המחצית הראשונה של השנה וההערכות הינן שיעלה את הריבית פעם נוספת בסוף השנה.

המשק הישראלי - במחצית הראשונה של שנת 2017, קצב הצמיחה מתון יחסית לצמיחה המואצת בשנת 2016, כאשר בצריכה הפרטית ובייצוא נרשמו עליות מתונות. האינדיקטורים הראשוניים לרבעון השלישי של השנה מוסיפים להיות חיוביים ומצביעים על צמיחה בקצב נאה, על אף התמתנות מסוימת בצריכה הפרטית בהשוואה לקצב הגידול המהיר שאפיין אותה בשנת 2016. על פי אומדן שלישי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה למחצית הראשונה של שנת 2017, במחצית הראשונה של שנת 2017 עלה התוצר המקומי הגולמי בשיעור של כ-2.1% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של כ-4.0% בשנת 2016 כולה. בתוצר לנפש חלה עלייה קלה של כ-0.2% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של כ-1.9% בשנת 2016. התמ"ג העסקי עלה בכ-1.9% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של כ-4.2% בשנת 2016.

העלייה בתוצר במחצית הראשונה של שנת 2017 משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית (כ-1.1%), בהוצאה לצריכה ציבורית (כ-2.9%) ובייצוא סחורות ושירותים (כ-2.1%) ויציבות בהשקעות בנכסים קבועים. בנוסף, חלה ירידה ביבוא סחורות ושירותים (כ-4.1%).

שוק העבודה - במהלך התקופה המדווחת נמשך השיפור בשוק העבודה. שיעור האבטלה הסתכם בכ-4.3% בממוצע לעומת כ-4.8% בממוצע בשנת 2016. כמו כן, בחודשים ינואר-אוגוסט 2017 חלה עלייה של כ-2.9% בשכר הריאלי הממוצע לעומת ממוצע שנת 2016.

2.1.2 שוק ההון

קרן הפנסיה והחברה המנהלת, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון. לתשואות בשוק ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית, הן על התשואה המושגת עבור לקוחות החברה והן על רווחי החברה.

בתקופה המדווחת נמשך המומנטום החיובי בשווקים הפיננסיים, תוך עליות שערים במדדי המניות בעולם. בארץ נרשמה מגמה מעורבת במדדי המניות.

¹ הסקירה מבוססת, בין היתר, על פרסומי בנק ישראל ועל פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

במהלך התקופה המדווחת, הבנק הפדרלי המרכזי בארה"ב העלה את הריבית ברבע נקודת אחוז במרס ופעם נוספת ביוני. ביתר המשקים המובילים נותרה ההרחבה המוניטרית מרחיבה מאוד. להלן מגמות עיקריות ברבעון המדווח באפיקי ההשקעה העיקריים והשלכותיהן:

אינפלציה - בתקופה המדווחת עלה מדד המחירים לצרכן בכ-0.2% לפי מדד ידוע ובכ-0.3% לפי מדד בגין. ברבעון המדווח ירד מדד המחירים לצרכן בכ-0.5% לפי מדד ידוע ועלה בכ-0.3% לפי מדד בגין.

ריבית - הריבית המוניטרית לחודש ספטמבר 2017 הסתכמה בכ-0.1%, בדומה לריבית לחודש דצמבר 2016. בסוף התקופה המדווחת הציפיות לאינפלציה (ל-12 החודשים הבאים) עמדו על שיעור של כ-0.1%, ירידה לעומת ציפיות האינפלציה בסוף שנת 2016 שעמדו על כ-0.5%. כתוצאה, הריבית הריאלית בסוף התקופה היתה אפסית לעומת ריבית ריאלית שלילית של כ-0.4% בסוף שנת 2016.

אגרות חוב ממשלתיות - ברבעון המדווח וכן בסיכומה של התקופה המדווחת, נרשמה ירידה בתשואות לפדיון של האג"ח השקלי והאג"ח הצמוד במרבית הטוחמים. כתוצאה, מתחילת שנת 2017 הניבו האג"ח השקליות בריבית קבועה תשואה ריאלית ממוצעת של כ-3.0% והאג"ח הצמודות הניבו תשואה ריאלית ממוצעת של כ-1.6%. ברבעון השלישי של שנת 2017, הניבו האג"ח השקליות בריבית קבועה תשואה ריאלית של כ-2.2% והאג"ח הצמודות הניבו תשואה ריאלית של כ-2.0% בממוצע.

אגרות חוב קונצרניות - ברבעון המדווח ובתקופה המדווחת, חלו ירידות בתשואות לפדיון באג"ח הקונצרניות הצמודות והשקליות, אשר הושפעו הן מירידה בתשואות לפדיון באג"ח הממשלתיות וכן מירידה במרווח הסיכון מול האג"ח הממשלתיות. בסיכומה של התקופה המדווחת, מדד האג"ח הקונצרניות עלה ריאלית בכ 4.5% וברבעון השלישי של שנת 2017 עלה ריאלית בכ-2.0%.

שינויי הריבית והאינפלציה הצפויה, כאמור, גרמו לשינויים בתשואות הגלומות בתיקי הנכסים הפיננסיים בקרן הפנסיה מהן נגזרים רווחי ההשקעות של החברה המנהלת. לרמת הריביות הנמוכה השפעה על הקטנת התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ולהקטנת הערך הגלום של תיק הפנסיה, כמו גם להקטנת התשואה העתידית של כספי העמיתים.

מניות (שוק מקומי) - בתקופה המדווחת נרשמה ירידה במדד ת"א 35 אשר הושפעה מביצועי חסר בעיקר בענפי הפארמה ומנגד חלה עלייה במדדי המניות האחרים. ברבעון המדווח נרשמה מגמה מעורבת במדדי המניות.

בסיכומה של התקופה המדווחת, מדד ת"א 125 עלה ריאלית בכ-0.6%, מדד ת"א 35 ירד ריאלית בשיעור של כ-3.6%, מדד ת"א 90 עלה ריאלית בכ-15.7%, ומדד יתר המניות עלה ריאלית בכ-5.9%. ברבעון המדווח, מדד ת"א 125 עלה ריאלית בכ-0.8%, מדד ת"א 35 ירד ריאלית בשיעור של כ-0.4%, מדד ת"א 90 עלה ריאלית בכ-3.2%, ומדד יתר המניות ירד ריאלית בכ-1.2%.

מניות (שוקי חו"ל) - במהלך התקופה המדווחת וכן ברבעון המדווח נרשמו עליות שערם באירופה, בארה"ב וכן במשקים המתעוררים.

בתקופה המדווחת, מדד המניות העולמי MSCI עלה נומינלית בכ 15.4% (עלייה של כ 5.9%, כולל השפעת שער החליפין), מדד ה-NASDAQ 100 עלה נומינלית בכ 22.9% (עלייה של כ-12.8% כולל השפעת שער החליפין) ומדד ה-DOW JONES עלה נומינלית בכ 13.4% (עלייה של כ-4.1% כולל השפעת שער החליפין).

ברבעון המדווח, מדד המניות העולמי MSCI עלה נומינלית בכ 4.7% (עלייה של כ 5.7% כולל השפעת שער החליפין), מדד ה-NASDAQ 100 עלה נומינלית בכ 5.9% (עלייה של כ-6.9% כולל השפעת שער החליפין), ומדד ה-DOW JONES עלה נומינלית בכ 4.9% (עלייה של כ-5.9% כולל השפעת שער החליפין).

מט"ח - במהלך התקופה המדווחת, השקל התחזק מול המטבעות העיקריים, ובפרט התחזק מול הדולר נוכח היחלשות הדולר בעולם. הייסוף התרחש ברובו בתחילת התקופה ונבלם על רקע התערבות בנק ישראל בשוק המט"ח. בסיכומה של התקופה המדווחת, השקל התחזק מול הדולר בשיעור נומינלי של כ-9.0%, מול האירו השקל נחלש בשיעור של כ-2.7%, מול הלירה שטרלינג השקל נחלש בשיעור של כ-0.2%, ומול היין היפני התחזק השקל בשיעור של כ-5.3%. בתוך כך, חלו שינויים בשערי החליפין ברבעון השלישי של שנת 2017 כדלקמן: השקל נחלש מול הדולר בשיעור נומינלי של כ-0.9%, מול האירו השקל נחלש בשיעור של כ-4.1%, מול הלירה שטרלינג השקל נחלש בשיעור של כ-4.1%, ומול היין היפני נחלש השקל בשיעור של כ-0.3%.

2.1.3 התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן ועד סמוך למועד פרסום הדוח, חלה עלייה בשערי המניות בארץ ובעולם. בנק ישראל עדכן בחודש אוקטובר 2017 את תחזית הצמיחה בארץ לשנת 2017 כלפי מטה, מ 3.4% ל-3.1%, בשל צמיחה איטית יותר של היצוא וההשקעות במחצית הראשונה של השנה לעומת האומדנים המוקדמים.

3. שינויים נוספים שחלו בתחום לרבות מגבלות וחקיקה החלים על התחום

3.1 הסדרים שבתוקף

3.1.1 בחודש יוני 2017 פרסם הממונה הודעה בקשר עם חוזר 1-3-2013 בעניין דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה (להלן- החוזר). לדברי הממונה, החוזר מחייב קרנות פנסיה לבדוק, אחת לשלוש שנים את הנחות העומדות בבסיס המאזן האקטוארי ובבסיס המקדמים ולהגיש את תוצאות הבדיקה לממונה בצירוף חוות דעת אקטואר ממונה בדבר התאמות חוות הדעת לתוצאות הבדיקה. הדיווח הקרוב עתיד היה להיות מוגש בסוף יוני 2017. לאור העובדה שהקרנות במהלך חודש דצמבר 2016 הגישו נתונים משלימים לאלו שהוגשו במסגרת דיווח קודם, שמצויים עדיין בבדיקת הממונה, ובשים לב לכך שבכוונת הרשות להוציא חוזר חדש שיעדכן את החוזר, הקרנות אינן נדרשות, לעת הזאת וכל עוד לא תצא הנחייה אחרת, להגיש את הבדיקות בצירוף חוות דעת, ביום 30 ביוני 2017.

בחודש אוקטובר 2017 פרסם הממונה תיקון לחוזר המאוחד לעניין דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה וקופות גמל מרכזית לקצבה. עניינן של ההוראות הוא עדכון הנחות ברירת מחדל שעל בסיסן תחשב חברה מנהלת את המאזן האקטוארי של הקרנות שבניהולן ותקבע בהתאם את המקדמים הכלולים בתקנונים שלהן. בין היתר, נקבע בחוזר כי החל מחודש ינואר 2019, חברה מנהלת של קרן פנסיה תבדוק אחת לשלוש שנים כל הנחה העומדת בבסיס המאזן האקטוארי ובבסיס המקדמים וכי תוצאות הבדיקה יוגשו לממונה על שוק ההון, בצירוף חוות דעת של אקטואר. לגבי מבוסחים שעד ליום 31 לדצמבר 2007 הגיעו לגיל פרישה מוקדמת ונשארו באותה קרן פנסיה, נקבעו הוראות מעבר המחריגות חלק מהנחות ברירת המחדל. תחילתן של ההוראות – ביום 31 בדצמבר 2017. להערכת החברה, יישום חוזר זה צפוי להגדיל באופן לא מהותי את ההתחייבות לפנסיונרים בקרן.

3.1.2 בחודש אוגוסט 2017 הודיע הממונה לחברה על אישור מודל פנימי לדירוג אשראי. במסגרת המכתב הודיע הממונה לחברה על הכללים בהם תוכל החברה לעשות שימוש במסגרת המודל, כדלקמן: (1) השימוש במודל יעשה במסגרת המבנה המתודולוגיה והנהלים שהוצגו לממונה; (2) המודל לא מאושר לדירוג אשראי בנושאי אשראי יזמי, אשראי לחברות אחזקה, אשראי למוסדות פיננסיים, פרוייקטים ותשתיות ומוצרים מובנים ונגזרים; (3) החברה תוכל להקצות הון בשל הלוואות מותאמות אשר דורגו בהתאם למודל החל מהדוחות הכספיים בגין רבעון שני 2017; (4) אם יש להלוואה דירוג חיצוני יש להקצות לפי הנמוך שבין הדירוגים; (5) החברה נדרשת להציג לממונה דוחות מיידיים ותקופתיים בהתאם להוראות הנספח למכתב.

3.2 טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים

3.2.1 בחודש ספטמבר 2017 פרסם הממונה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (ועדת השקעות), התשע"ז-2017. מטרת הטיוטא להסדיר את הרכב וועדת השקעות עמיתים, מספר החברים בה, תנאי כשירות ומגבלות שיחולו על חבר וועדת השקעות ודרך המינוי. להלן עיקרי הנושאים שמוצע להסדיר: (1) הרכב וועדת השקעות עמיתים; (2) כשירות חבר וועדת השקעות עמיתים; (3) כללים לאי תלות חבר וועדת השקעות עמיתים; (4) איסור כהונה צולבת של חבר וועדה בגופים פיננסיים למעט במגבלות שהוכרו; (5) קביעת מגבלות האוסרות מינוי כחבר וועדה למי שהורשע או הואשם בפלילים בסגיי העבירות המנויים בתקנות; (6) קביעת מגבלות השקעה לחברי וועדות; (7) קביעת פרוצדורת המינוי של חבר וועדה באמצעות ועדת איתור שתמליץ לדירקטוריון על מועמדים; (8) העמדת תקופת כהונתו של נציג חיצוני על שש שנים וכללים חריגים להפסקתה; (9) קביעת האנשים שרשאים ליטול חלק בדיוני וועדת השקעות; (10) התחולה מיידית למעט לעניין הרכב הוועדה – שלוש שנים מיום הפרסום וחבר וועדה שאינו נציג חיצוני יוכל להמשיך לכהן עד תום 12 חודשים ממועד פרסום התקנות. נציג חיצוני רשאי להמשיך עד תום שלוש שנים ממועד מינויו.

4. עקרונות מדיניות משרד האוצר בנושא השקעות בקרנות הפנסיה הותיקות המאוזנות

בהמשך להחלטה מספר 72 מיום 25 במרס, 2003, ולנוכח הפסקת הנפקת אגרות החוב המיועדות מסוג מירון בקרנות הפנסיה הותיקות קבע משרד האוצר במכתבו שה. 13449-2004 מיום 31 באוקטובר 2005 כי קרן פנסיה ותיקה שהוראות פרק ז'1 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 אינן חלות עליה תהייה זכאית לקבלת סיוע כספי אשר יקבע כסכומם של כל אלה:

4.1 בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים שאינם עמיתי תקופת הביניים-

4.1.1 סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מיועדות כאמור בדוחות הכספיים של הקרן ליום 31 בדצמבר של שנת הכספים בגינה ניתן הסיוע הכספי (להלן בפסקה זו- הדוחות הכספיים) כפי שהוגשו לממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%.

4.1.2 סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד", כאמור באותם דוחות כספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" המוחזקות בידי הקרן.

4.2 בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים-

4.2.1 סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום 1 בינואר 2004 או לאחריו כאמור בדוחות הכספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני היום האמור לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום האמור או לאחריו.

4.2.2 סכום השווה למכפלת שווים המשוערך של נכסי הקרן כאמור בדוחות הכספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב

מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני יום 1 בינואר 2004 לבין 4%, ובשיעור השווה להפרש שבין 70% לבין השיעור שמהוות אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" מתוך נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים.

הסיוע הכספי כאמור ניתן בגין כל שנת כספים, משנת 2004 ואילך.

עוד נקבע במכתב האמור כי התחשיב יעשה בהתאם לנוסחאות הקבועות בנספח לנוהל עוד וכי הסיוע יועבר עד 30 ביוני בשנת הכספים שלאחר שנת הכספים לגביה ניתן הסיוע, או עד שלושה חודשים לאחר מועד הגשת הדוחות הכספיים של הקרן הזכאית לממונה, לפי המאוחר.

תיקון של תקנות מס הכנסה כללים לניהול ואישור קופות גמל) (תיקון מס' 3) התשס"ג-2003- הפסקת השקעות באג"ח מיועדות מסוג "מירון"

בהתאם לתיקון הנ"ל מיום 4 באוגוסט, 2003, החל מתאריך 1 בספטמבר, 2003 הופסקה ההשקעה החדשה באג"ח מסוג "מירון" (אשר נשאה ריבית ריאלית בשיעור 5.57%). כתוצאה מכך, החל ממועד זה, מושקע כל הגידול בצבירת החיסכון, בהשקעות חופשיות, בהתאם להסדר התחיקתי. ההשקעה באג"ח מיועדות מסוג "ערד" (הנושאות ריבית ריאלית בשיעור 4.86%) חודשה במהלך שנת 2012, כאשר שיעור האג"ח המיועדות מסך נכסי הקרן פחת מ-30%. יתרת 70% הנכסים הצבורים תושקע בשוק ההון.

יצויין כי רכישת אגרות חוב מיועדות למסלול עמיתי ינואר - מרס ולמסלול עמיתים ותיקים נעשית בנפרד ומגבלת 30% נמדדת בנפרד לכל מסלול.

5. שיווק וכניסה לתחומי פעילות חדשים

כמפורט בסעיף 1.1. לעיל, קרן הפנסיה יוזמה הינה קרן סגורה ואינה מצרפת עמיתים חדשים ולפיכך אין לה פעילות שיווקית.

6. חברה מנהלת

6.1 מצב כספי

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2017
אלפי ש"ח		
2,642	2,664	2,094
4,208	4,272	4,375
107	117	109
1,571	1,610	996
8,528	8,663	7,574
1,682	1,590	2,086
10,210	10,253	9,660
374	354	1,063
-	-	19
103	13	11
10,687	10,620	10,753

נכסי חוב סחירים
 אג"ח ממשלתי לא צמוד
 אג"ח ממשלתי צמוד מדד
 אג"ח קונצרני לא צמוד
 אג"ח קונצרני צמוד מדד

אחרות
 תעודות סל

סה"כ השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים
 נכסי מס שוטפים
 חייבים ויתרות חובה

סה"כ נכסים

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביוני 2016	ליום 30 ביוני 2017
אחוזים		
79.80	81.57	70.44
15.74	14.97	19.40
95.54	96.54	89.84
3.50	3.34	9.89
-	-	0.18
0.96	0.12	0.09
100.00	100.00	100.00

נכסי חוב סחירים
 אחרות

סה"כ השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים
 נכסי מס שוטפים
 חייבים ויתרות חובה

סה"כ נכסים

6. חברה מנהלת (המשד)**6.2 עיקרי התוצאות הכספיות**

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום		
	30 בספטמבר		30 בספטמבר		
	2016	2017	2016	2017	
11,872	2,992	3,045	8,767	8,941	הכנסות מדמי ניהול
262	108	11	155	118	רווחים מהשקעות, נטו
<u>12,134</u>	<u>3,100</u>	<u>3,056</u>	<u>8,922</u>	<u>9,059</u>	סך כל ההכנסות
<u>98</u>	<u>15</u>	<u>80</u>	<u>101</u>	<u>159</u>	סך כל רווח כולל לתקופה

סך הכנסות דמי הניהול מקרן הפנסיה עלו בתקופת הדוח בכ-2.0% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד וזאת כתוצאה מעליה בהכנסות דמי הניהול מנכסים אשר נובעת מעליה ביתרת הנכסים הממוצעת של הקרן.

6.3 הון עצמי

ראה באור 4 בדוח הכספי של החברה המנהלת.

7. קרן הפנסיה**7.1 מצב כספי**

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2017	
אלפי ש"ח			
659,275	685,252	704,457	ניירות ערך שאינם סחירים
902,133	914,340	935,234	ניירות ערך סחירים
72,908	49,089	77,998	הלוואות
2,408	2,345	2,411	נדלין להשקעה
1,636,724	1,651,026	1,720,100	סך הכל השקעות
76,174	74,888	66,127	מזומנים ושווי מזומנים
18,998	14,128	14,867	סיוע ממשלתי כספי
6,849	9,612	4,008	חייבים ויתרות חובה
1,738,745	1,749,654	1,805,102	סך הכל נכסים
ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2017	
אלפי ש"ח			
37.92	39.16	39.03	ניירות ערך שאינם סחירים
51.88	52.26	51.81	ניירות ערך סחירים
4.19	2.81	4.32	הלוואות
0.14	0.13	0.13	נדלין להשקעה
94.13	94.36	95.29	סך הכל השקעות
4.38	4.28	3.66	מזומנים ושווי מזומנים
1.09	0.81	0.82	סיוע ממשלתי כספי
0.40	0.55	0.23	חייבים ויתרות חובה
100.00	100.00	100.00	סך הכל נכסים

7. קרן הפנסיה (המשך)

7.2 עיקרי התוצאות הכספיות

הכנסות	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2017		2016		2016
	2017	2016	2017	2016	2016
	אלפי ש"ח				
ממזומנים ושווי מזומנים	(1,972)	(972)	551	(1,236)	(627)
מניירות ערך שאינם סחירים:					
מאגרות חוב ממשלתיות	35,317	37,383	15,965	(22)	32,022
מאגרות חוב אחרות	1,378	(7)	685	(276)	(37)
מניירות ערך אחרים	4,195	(2,122)	(685)	(149)	(1,335)
	40,890	35,254	15,965	(447)	30,650
מניירות ערך סחירים:					
מאגרות חוב ממשלתיות	7,257	5,842	4,567	(1,643)	1,577
מאגרות חוב אחרות	11,635	7,691	3,779	(188)	9,111
ממניות וניירות ערך אחרים	21,377	6,696	8,136	14,707	17,518
	40,269	20,229	16,482	12,876	28,206
מהלוואות	2,406	1,568	1,014	207	1,258
מנדל"ן להשקעה	115	116	55	29	241
מסיוע ממשלתי כספי	14,862	14,122	5,212	4,914	18,992
סה"כ	96,570	70,317	39,279	16,343	78,720

ההכנסות בתקופת הדו"ח גדלו בסך של כ-26.3 מיליון ש"ח (מסך של כ-70.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד לסך של כ-96.6 מיליון ש"ח בתקופת הדוח), גידול בשיעור של כ-37.3%. הגורמים העיקריים אשר השפיעו על הכנסות הקרן והשינוי בהם בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

1. באפיק ניירות ערך שאינם סחירים חל גידול בהכנסות בסך של כ-5.6 מיליון ש"ח (מסך של כ-35.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד לסך של כ-40.9 מיליון ש"ח בתקופת הדוח).
2. באפיק ניירות הערך הסחירים חל גידול בהכנסות בסך של כ-20.0 מיליון ש"ח (מסך של כ-20.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד לסך של כ-40.3 מיליון ש"ח בתקופת הדוח). עיקר הגידול נובע מאפיק אג"ח קונצרני, אפיק תעודות סל ואפיק מניות וני"ע אחרים.

7. קרן הפנסיה (המשך)**7.3 תמצית המאזן האקטוארי**

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 במרס	ליום 30 ביוני	ליום 30 בספטמבר	
2016	2016	2017	2017	2017	
אלפי ש"ח					
2,256,528	2,348,606	2,328,130	2,324,894	2,394,678	סה"כ התחייבויות הקרן *
(199,016)	(280,030)	31,186	54,043	7,891	עודף (גרעון) אקטוארי

* ההתחייבויות המוצגות כוללות גם התחייבויות שיצברו בעתיד ובתוספת (ניכוי) עודף (גרעון) אקטוארי.

א. הוראות תקנון הקרן בנושא איזון אקטוארי:

מדי שנה יערוך אקטואר הקרן מאזן אקטוארי לקרן (זכויות נצברות וזכויות עתידיות), נכון לתאריך הדין וחשבון הכספי השנתי, אשר במסגרתו יחושב העודף האקטוארי או הגירעון האקטוארי של הקרן (להלן - "המאזן האקטוארי השנתי"). איזון אקטוארי יעשה ביחס לכלל האוכלוסיה וללא אבחנה בין עמיתים ותיקים לעמיתי תקופת הביניים.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על עודף אקטוארי העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן באותה שנה (להלן - "העודף המקסימאלי"), תגדיל הקרן את זכויות העמיתים, הפנסיונרים והשאיירים בגין העודף האקטוארי העולה על העודף המקסימאלי, וזאת בכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן באותה שנה, תאוזן הקרן על-ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בגובה מלוא הגירעון האקטוארי, ובכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון של 5%-3% (ועד בכלל) מסך כל התחייבויות הקרן במשך שלוש שנים רצופות, תאוזן הקרן על ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בגובה מלוא הגירעון האקטוארי.

שינוי זכויות כאמור יחול רק על עמיתי הקרן וכן על פנסיונרים ושאיירים ביום 31 במרס שלאחר תום השנה שלגביה נערך המאזן האקטוארי השנתי, וזאת בגין זכויותיהם כפי שהיו ביום 31 בדצמבר של השנה שלגביה נערך המאזן האקטוארי כאמור.

המאזן האקטוארי השנתי יתבסס על נתונים שונים, הכוללים בין היתר: דמי ניהול, נתונים דמוגרפיים, שכר ממוצע במשק, תשואה שתשיג הקרן בפועל, והכל בהתאם להסדר התחיקתי כפי שיהיה מעת לעת.

ב. הוראות נוספות של משרד האוצר בנושא איזון אקטוארי:

במכתב האוצר מיום 3 במרס, 2015 בנושא מנגנון איזון אקטוארי בקרן פנסיה ותיקה נקבע שבכוונת האוצר לשנות את אופן הדיווח על התחייבויות ונכסי הקרן כך ששיעור הגירעון או העודף המוצג במאזן האקטוארי יהא זהה לשיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן. עוד נקבע במכתב כי חברה מנהלת נדרשת להפעיל מנגנון איזון אקטוארי אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי. ליום 31 בדצמבר 2016 שיעור עדכון זכויות העמיתים שנדרש על מנת להביא את הקרן לאיזון עלה אף הוא על 5%.

נוכח תוצאות המאזן האקטוארי ליום 31 בדצמבר 2016 בו הוצג גירעון בשיעור העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן אשר חייב גריעת התחייבות לצורך איזון הקרן בשיעור העולה אף הוא על 5% מסך כל התחייבויות הקרן. מחוייבת היתה הקרן בהתאם לתקנונה להפחית זכויות פנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בסכום של כ-199 מיליון ש"ח (בכפוף לאישור הממונה), אילולא היתה מעדכנת

את התקנון לצורך קבלת כרית הביטחון (הפחתת זכויות העמיתים כתוצאה מתיקון התקנון לצורך אימוץ כרית בטחון הסתכמה בסכום נמוך יותר של כ-169 מיליון ש"ח).
 ליום 30 בספטמבר 2017, לאחר אימוץ כרית הביטחון שנעשה בד בבד עם תיקון התקנון והפחתת הזכויות כמפורט בסעיף 1.4 לעיל ולאור ההתפתחויות שחלו בתקופת הדוח (תשואה בפועל הגבוהה מהתשואה החזויה, ירידה בשיעור ריבית ההיוון והתפתחות השכר הממוצע במשק) הציגה הקרן עודף אקטוארי בסך כ-8 מיליון ש"ח. שיעור העודף לכלל עמיתי הקרן מסתכם בכ-0.33% מסך התחייבויות הקרן.

ג. הגירעון האקטוארי של הקרן:

למועד המאזן הסתכם העודף האקטוארי בסך של כ-8 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2016: גירעון בסך כ-199 מיליון ש"ח). שיעור העודף לכלל עמיתי הקרן מסתכם בכ-0.33% מסך התחייבויות הקרן (ליום 31 בדצמבר, 2016: גירעון בשיעור 8.1%).
 יתרת העודף האקטוארי מתום שנה קודמת עד למועד המאזן בסכום של כ-8 מיליון ש"ח נובע בעיקר מהפחתת זכויות העמיתים כתוצאה מאימוץ כרית הביטחון (השפעה של כ-170 מיליון ש"ח), מתשואה בפועל הגבוהה מהתשואה החזויה (השפעה של כ-39 מיליון ש"ח), מעליה בשכר הממוצע במשק (כהגדרתו בתקנון הקרן) בהשוואה לשיעור העליה שהיה צפוי בהתאם להנחיות האוצר (השפעה של כ-16 מיליון ש"ח) ומהשפעות נוספות (השפעה של כ-9 מיליון ש"ח) אשר קוזזו בחלקו מירידה בוקטור ריביות ההיוון (השפעה של כ-27 מיליון ש"ח).
 לפירוט השפעות שוטפות נוספות ראה באור 5(ב) בדוחות הכספיים של קרן.
 לעניין כרית הביטחון ראה סעיף 1.4 לעיל.

7.4 תשואת הקרן

7.4.1 עמיתים ותיקים

2014	2015	2016	1-9/2016	1-9/2017	
באחוזים					
8.62	4.47	4.53	3.97	5.60	תשואה נומינלית, ברוטו
8.73	5.42	4.84	3.97	5.38	תשואה ריאלית, ברוטו

7.4.2 עמיתי תקופת הביניים

2014	2015	2016	1-9/2016	1-9/2017	
באחוזים					
6.63	2.84	8.87	9.11	3.82	תשואה נומינלית, ברוטו
6.74	3.77	9.21	9.11	3.61	תשואה ריאלית, ברוטו

(1) התשואות המפורטות לעיל כוללות סיוע ממשלתי כספי. גובה הסיוע שונה בין תיק העמיתים הוותיקים לתיק עמיתי הביניים.

(2) אגרות החוב המיועדות בתיקי ההשקעות משוערכות לפי שווי הוגן. הואיל וקצב שחלוף אגרות החוב המיועדות שונה בין תיקי העמיתים הוותיקים לתיק עמיתי הביניים, קיימים פערים בתשואות בין שני התיקים.

7.5 דוח על התנועה בקרן הפנסיה

7.5.1 תשלומים לעמיתים

2014	2015	2016	1-9/2016	1-9/2017	
אלפי ש"ח					
13,507	9,105	10,412	9,119	6,354	החזרים לעמיתים שפרשו
21,666	26,144	29,666	21,869	25,193	תשלומי פנסיית זקנה
2,033	1,285	1,536	1,243	764	תשלומי פנסיית נכות
5,234	4,351	4,167	3,133	3,271	תשלומי פנסיית שארים
42,440	40,885	45,781	35,364	35,582	סה"כ

7.5.2 דמי גמולים מהעמיתים

2014	2015	2016	1-9/2016	1-9/2017	
אלפי ש"ח					
22,104	20,645	18,304	13,788	12,578	דמי גמולים

7.5.3 מספר העמיתים

31.12.14	31.12.15	31.12.16	30.09.16	30.09.17	
5,883	5,564	5,278	5,308	4,864	מספר עמיתים פעילים ומוקפאים
990	1,151	1,291	1,270	1,457	מספר פנסיונרים זקנה ושארי זקנה
391	425	450	445	458	מספר שארי פעילים
55	48	44	47	36	מספר נכים
7,319	7,188	7,063	7,070	6,815	

להלן עיקרי השינויים בקרן בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד :

- בתקופת הדוח נרשם קיטון של כ-8.8% בדמי הגמולים שגבתה הקרן לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- בתקופת הדוח נרשם קיטון בסכום ההחזרים לעמיתים שפרשו בשיעור של כ-30% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.
- תשלומי הפנסיה גדלו בתקופת הדוח בשיעור של כ-11.4% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד והסתכמו בסך של כ-29.2 מיליון ש"ח (בהשוואה לסך של כ-26.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד). הגידול נובע בעיקר מעליה במספר הפנסיונרים, מכ-1,762 פנסיונרים בסוף התקופה המקבילה אשתקד לכ-1,951 פנסיונרים בסוף תקופת הדוח (גידול בשיעור של כ-10.7%).

8. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

החברה מיישמת את הוראות חוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, הנוגעות לבקרות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי ומבצעת את ההליכים הנדרשים בקשר לכך, וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל, ובשיתוף יועצים חיצוניים שנשכרו לביצוע המשימה. במסגרת זאת, אימצה החברה את מודל הבקרה הפנימי של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission COSO, המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

א. בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים שלה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל ומנהל הכספים, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי, בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2017, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה והצהרות המנהלים, בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה, מצורפים להלן לאחר דוח דירקטוריון זה.

22 בנובמבר, 2017

בצלאל צוקר
מנהל כללי

עופר אליהו
יו"ר הדירקטוריון

הצהרה (certification)

אני, בצלאל צוקר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכך-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכך-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2017

בצלאל צוקר- מנהל כללי

הצהרה (certification)

אני, אפי סנדרוב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכך-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכך-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2017

אפי סנדרוב- מנהל כספים

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2017
(בלתי מבוקרים)**

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
4	תמצית דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר ביניים
5-7	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
8	תמצית דוחות על תזרימי מזומנים ביניים
9-12	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ, הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 בספטמבר 2017 ואת הדוחות התמציתיים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר ביניים, השינויים בהון ותזרימי המזומנים ביניים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופות ביניים אלו לפי דרישות הגילוי של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר			
2016	מבוקר	2016	בלתי מבוקר	2017	אלפי ש"ח
-		-		19	נכסים
103		13		11	נכסי מסים שוטפים
103		13		30	חייבים ויתרות חובה
					באור
				3	השקעות פיננסיות
8,528		8,663		7,574	נכסי חוב סחירים
1,682		1,590		2,086	אחרות
10,210		10,253		9,660	סך כל השקעות פיננסיות
374		354		1,063	מזומנים
10,687		10,620		10,753	סך כל הנכסים
					הון
9,200		9,200		9,200	הון מניות
215		284		298	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
1,020		954		1,096	יתרת עודפים
10,435		10,438		10,594	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
					התחייבויות
103		145		148	התחייבויות בגין מיסים נדחים
51		27		-	התחייבויות בגין מיסים שוטפים
98		10		11	זכאים ויתרות זכות
252		182		159	סך כל ההתחייבויות
10,687		10,620		10,753	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 22 בנובמבר, 2017

אפי סנדרוב
מנהל כספים

בצלאל צוקר
מנכ"ל

עופר אליהו
יו"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
	2016	2017	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			
11,872	2,992	3,045	8,767	8,941
262	108	11	155	118
12,134	3,100	3,056	8,922	9,059
11,876	2,993	3,045	8,770	8,942
258	107	11	152	117
93	37	4	53	41
165	70	7	99	76
8	(40)	123	32	140
(164)	(51)	(9)	(76)	(12)
38	4	-	38	-
51	32	(41)	8	(45)
(67)	(55)	73	2	83
98	15	80	101	159

הכנסות מדמי ניהול מקרן פנסיה, נטו
רווחים מהשקעות, נטו

סך כל ההכנסות

הוצאות הנהלה וכלליות

רווח לפני מסים על הכנסה

מסים על הכנסה

רווח נקי

רווח (הפסד) כולל אחר:

**פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר
ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל
הועברו או יועברו לרווח והפסד**
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
זמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים
זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
מסים בגין פריטי רווח כולל אחר שהועברו
או שיועברו לרווח והפסד בתקופות עוקבות

**סך כל רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר
ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל
הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממש**

סך כל רווח כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	
		אלפי ש"ח	הון מניות
10,435	1,020	215	9,200
76	76	-	-
140	-	140	-
(12)	-	(12)	-
-	-	-	-
(45)	-	(45)	-
83	-	83	-
159	76	83	-
10,594	1,096	298	9,200

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017 (מבוקר)

רווח נקי

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד

מסים בגין פריטי רווח כולל אחר שהועברו או שיועברו לרווח והפסד בתקופות עוקבות

סך כל רווח כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס

סך כל רווח כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2016 (מבוקר)

רווח נקי

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד

מסים בגין פריטי רווח כולל אחר שהועברו או שיועברו לרווח והפסד בתקופות עוקבות

סך כל רווח כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס

סך כל רווח כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

10,337	855	282	9,200
99	99	-	-
32	-	32	-
(76)	-	(76)	-
38	-	38	-
8	-	8	-
2	-	2	-
101	99	2	-
10,438	954	284	9,200

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	הון מניות
		אלפי ש"ח	
10,514	1,089	225	9,200
7	7	-	-
123	-	123	-
(9)	-	(9)	-
-	-	-	-
(41)	-	(41)	-
73	-	73	-
80	7	73	-
10,594	1,096	298	9,200
10,423	884	339	9,200
70	70	-	-
(40)	-	(40)	-
(51)	-	(51)	-
4	-	4	-
32	-	32	-
(55)	-	(55)	-
15	70	(55)	-
10,438	954	284	9,200

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה
ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2017 (בלתי מבוקר)

רווח נקי

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה
לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו
לרווח והפסד

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים
למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים
למכירה שהועבר לרווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים
למכירה שהועבר לרווח והפסד

מסים בגין פריטי רווח כולל אחר שהועברו או
שיועברו לרווח והפסד בתקופות עוקבות

סך כל רווח כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה
במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד,
נטו ממס

סך כל רווח כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה
ביום 30 ספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2016 (בלתי מבוקר)

רווח נקי

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה
לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו
לרווח והפסד

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים
למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים
למכירה שהועבר לרווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים
למכירה שהועבר לרווח והפסד

מסים בגין פריטי רווח כולל אחר שהועברו או
שיועברו לרווח והפסד בתקופות עוקבות

סך כל רווח כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה
במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד,
נטו ממס

סך כל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	
		אלפי ש"ח	הון מניות
10,337	855	282	9,200
165	165	-	-
8	-	8	-
(164)	-	(164)	-
38	-	38	-
51	-	51	-
(67)	-	(67)	-
98	165	(67)	-
10,435	1,020	215	9,200

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2016 (מבוקר)

רווח נקי

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה
לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו
לרווח והפסד

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים
למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים
למכירה שהועבר לרווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים
למכירה שהועבר לרווח והפסד

הטבת מס בגין פריטי רווח כולל אחר שהועברו או
שיועברו לרווח והפסד בתקופות עוקבות

סך כל הפסד כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה
במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד,
נטו ממס

סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
165	70	7	99	76	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					רווח נקי
(174)	(73)	(6)	(154)	(110)	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים
(88)	(35)	(5)	(1)	(8)	(רווחים) הפסדים נטו מהשקעות פיננסיות:
93	37	4	53	41	נכסי חוב סחירים
(169)	(71)	(7)	(102)	(77)	השקעות אחרות
					הוצאות מסים על הכנסה
(97)	9	(3)	(7)	92	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
6	(6)	5	(82)	(87)	שינוי בחייבים ויתרות חובה
(91)	3	2	(89)	5	שינוי בזכאים ויתרות זכות
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה
283	83	98	262	265	עבור:
-	-	-	-	12	ריבית שהתקבלה
(91)	(22)	(49)	(77)	(121)	מסים שהתקבלו
192	61	49	185	156	מסים ששולמו
97	63	51	93	160	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(52)	(93)	159	(68)	529	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
45	(30)	210	25	689	עליה (ירידה) במזומנים
329	384	853	329	374	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
374	354	1,063	354	1,063	יתרת מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

- ב. יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן - החברה) התאגדה ביום 1 ביוני, 2007 והיא עוסקת בניהול קרן פנסיה ותיקה, יוזמה קרן פנסיה לעצמאים (להלן - הקרן) שהינה קרן מקיפה לעצמאים. החברה הינה בבעלות ובשליטה מלאה של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - מגדל) אשר נשלטת בידי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן - מגדל אחזקות).
- ג. הצד הסופי ששולט במגדל אחזקות הם ה"ה שלמה אליהו וחייה אליהו (להלן ביחד - בעלי השליטה).

ד. על-פי החלטת הממשלה מיום 29 במרס, 1995 ועל-פי הוראות משרד האוצר קרנות הפנסיה הותיקות נסגרו לקבלת עמיתים חדשים החל מיום זה.

ה. נכסיה והתחייבויותיה של קרן הפנסיה מנוהלים על פי הוראות החוק, בנפרד מחשבונות החברה. עמיתי הקרן נושאים במרבית התשואות והסיכונים ולחברה אין בעלות עליהם או התחייבות לתשואה לעמיתה. לפיכך לא נכללו הנכסים והתחייבויות ותוצאות הפעילות של קרן הפנסיה בדוחות הכספיים של החברה.

ו. החברה מנהלת קרן פנסיה כמפורט להלן:

שם קרן הפנסיה	מספר אוצר	סוג הקרן
יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ	414	קרן פנסיה ותיקה מאוזנת אקטוארית

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל - IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחס עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (להלן: "הדוחות השנתיים"). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו, ולדרישות הגילוי של רשות שוק ההון ביטוח וחסכון.

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 22 בנובמבר, 2017.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בדוחות הכספיים ביניים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

באור 3 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים, חייבים ויתרות חובה, נכסי והתחייבויות מסים שוטפים וזכאים ויתרות זכות, תואמת או קרובה לשווי הוגן שלהם.

ב. שווי הוגן

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שווים הוגן. הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא:

באור 3 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן (המשך)

הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1: מכירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2: נתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2017	
	רמה 1		
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
8,528	8,663	7,574	נכסי חוב סחירים
1,682	1,590	2,086	אחרות
10,210	10,253	9,660	סך הכל

במהלך התקופות המדווחות לא היו העברות בגין מדידת שווי הוגן של מכשיר פיננסי כלשהו בין הרמות.

באור 4 - הון ודרישות הון

להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב - 2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 בספטמבר		
2016	2016	2017	
	אלפי ש"ח		
10,000	10,000	10,000	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)
10,435	10,438	10,594	הון עצמי קיים במאזן
435	438	594	עודף

מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי ההון בחברה המנהלת כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות השקעה. סכום ההון העצמי הנדרש שאין כנגדו נכסים העומדים בכללי הנזילות וההשקעה

-	-	-
---	---	---

(א) סכום ההון הנדרש הינו בהתאם לסכום המינימלי המצוין בתקנות.

(ב) דרישות ההון מחברות מנהלות כוללות דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח.

חברה מנהלת נדרשת להעמיד הון נוסף בגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד להוראות דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש הכלולות בתקנות החדשות. עוד נקבע כי חברה מנהלת לא תחזיק נכסים בלתי מוחשיים כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש.

חברה מנהלת רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה.

באור 4 - הון ודרישות הון (המשך)

(ג) היתר המפקח/הממונה על שוק הון

אליהו 1959 בע"מ (להלן: "אליהו") המהווה חלק משרשרת האחזקה בחברה עדכן את החברה כי ביום 19 בספטמבר 2017 התקבל אצל אליהו היתר חדש שניתן לה"ה שלמה אליהו וחיה אליהו ע"י הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון להחזקת אמצעי שליטה ולשליטה במבטחים מגדל חברה לביטוח בע"מ, מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ ויוזמה קרן פנסיה לעצמאיים בע"מ (להלן: "המבטחים").

ההיתר החדש כולל תנאים ומגבלות כמקובל בהיתר שליטה במבטחים, ובין היתר, מגבלות ותנאים בדבר אופן ההחזקה באמצעי השליטה בשרשרת האחזקות שבין בעלי השליטה ועד למבטחים, בדבר שמירת מבנה השליטה ושיעור החזקה מינימאלי בשרשרת האחזקות, בדבר שמירת יחס ההון העצמי ובדבר התנאים שבהם בעלי השליטה רשאים לקבל דמי ניהול מהגופים המוסדיים שבשליטת מגדל אחזקות.

לעניין שיעורי החזקה המינימאליים נדרש שיעור החזקה במישרין של מעל 50% מכלל אמצעי השליטה בכל החברות שבשרשרת האחזקות, ולעניין האחזקות במישרין במגדל אחזקות נדרש שיעור החזקה מינימאלי של מעל 30% מכלל אמצעי השליטה בה. במקביל נדרש כי בעלי השליטה ישמרו על שיעור החזקה משורשר לפי שיטת המכפלות של לפחות 20% מהזכויות ההוניות בכל אחד מהמבטחים. לעניין ההון העצמי נדרש כי שיעור ההון העצמי בכל תאגיד בחברות שבשרשרת האחזקות ובחברת מגדל אחזקות לא יפחת מ- 50%.

בנוסף מסר מר שלמה אליהו לממונה כתב התחייבות לפיו התחייב בהיותו בעל השליטה במבטחים להשלים את ההון העצמי של מגדל חברה לביטוח בע"מ לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן וכן להשלים את ההון העצמי של החברה ושל מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן. התחייבות זו היא בלתי הדירה ותהיה תקפה כל עוד מר שלמה אליהו שולט, במישרין או בעקיפין, במבטחים.

באור 5 - התחייבויות תלויות

א. ככל שעומדות תביעות כנגד החברה, בתביעות אשר בהן להערכת ההנהלה המתבססת על חוות דעת משפטית שקיבלה יותר סביר מאשר לא (More Likely Than Not) כי טענות ההגנה של החברה המנהלת תתקבלנה והתביעה תדחה, לא נכללת הפרשה בדוחות הכספיים. בתביעות בהן יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של החברה המנהלת, כולן או חלקן, ידחו, נכללת בדוחות הכספיים (של קרן הפנסיה או החברה המנהלת לפי העניין) הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.

ב. ביום 27 ביולי 2015 הורשע בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו (המחלקה הכלכלית) במסגרת הסדר טיעון עובד לשעבר בתחום המסחר בשוק ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה ("הגופים המוסדיים", "העובד", בהתאמה). כתב האישום בו הודה העובד הוגש ביום 11 בפברואר 2015 על ידי פרקליטות מחוז מרכז תל אביב (מיסוי וכלכלה) כנגד העובד וכנגד נאשם נוסף, אשר לפי כתב האישום פעל עם העובד ("הנאשם הנוסף"). על פי כתב האישום העובד והנאשם הנוסף ניצלו את השליטה והידע של העובד, מתוקף תפקידו ומעמדו בגופים המוסדיים לשם השאת רווחים לטובת עצמם וזאת באמצעות מסחר בניירות ערך עבור עצמם, בין על ידי רכישת מניות במתווה המלווה בהוראות מכירה של הגופים המוסדיים ו/או מכירת מניות במתווה המלווה בהוראות רכישה או בטרם תבוצע רכישה זו לחשבונות הגופים המוסדיים ובין על ידי שילוב של פעולות אלו.

כמו כן, על פי כתב האישום העובד לשעבר והנאשם הנוסף פעלו באופן מירמתי במסחר בניירות ערך בעשרות ניירות ערך שונים, ע"י העברת מידע ע"י העובד לנאשם הנוסף בדבר הוראות בחשבונות הגופים המוסדיים וביצוע מוקדם של פעולות בניירות ערך ע"י הנאשמים בשערי רכישה נמוכים ושערי מכירה גבוהים יותר על פני חשבונות הגופים המוסדיים. על פי כתב האישום, בעשותו את האמור, נהג העובד לשעבר במרמה והפרת אמונים וכן לקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו כעובד ציבור ותמורת השוחד שקיבל, ניצל העובד את תפקידו ומעמדו בגופים המוסדיים על מנת להפיק רווחים אישיים לו ולנאשם הנוסף. כמו כן, על פי כתב האישום פעולותיהם של הנאשמים השפיעה בדרכי תרמית על תנודותיהם של כ-59 שערי ניירות ערך, וקיבלו במרמה בנסיבות מחמירות רווחים בסך של כ-11.5 מיליון ש"ח.

נציין כי בתאריך 9/2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תובענה כייצוגית על ידי מבטחים במגדל ביטוח נגד מגדל חברה לביטוח וכנגד מגדל מקפת. עילת התביעה והטענות המרכזיות הינן נזקים שנגרמו עקב מעשיו של סוחר לשעבר בדסק מניות של הגופים המוסדיים בקבוצת מגדל שהורשע, על פי הודאתו בעסקת טיעון, בפרשת תרמית של הרצת מניות וביצוע מניפולציות בניירות ערך. הסעדים הנתבעים כוללים פיצוי על הנזק שנגרם לעמיתים בכל דרך שימצא בית המשפט לנכון. טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. בקשה לסילוק על הסף שהגישה מגדל נדחתה. הצדדים מצויים בהליך גישור. סכום התביעה עשרות מיליוני ש"ח אם לא למעלה מכך.

באור 5 - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה וקרן הפנסיה המנוהלת על ידה, לעמיתה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה לבין צדדים שלישיים, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בתחום החסכון הפנסיוני ארוך טווח, בו פועלת החברה, בהיותו מאופיין באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצר והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על ידי העמיתים, פיצולם ושיוכם, ניהול ההשקעות, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצר זה מנוהל על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. בקבלת פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי לקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום החסכון הפנסיוני הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות מיכונית או טעות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. החברה מטפלת באופן שוטף בטיוב זכויות העמיתים בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת. החברה חשופה לתביעות וטענות בגין הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בחברה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי החברה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. החברה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

הצהרה (certification)

אני, בצלאל צוקר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2017

בצלאל צוקר – מנהל כללי

הצהרה (certification)

אני, אפי סנדרוב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה; וכן-
(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2017

אפי סנדרוב – מנהל כספים

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים
קרן פנסיה ותיקה

תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2017

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
4	תמצית דוחות הכנסות והוצאות ביניים
5	תמצית דוחות תנועה בקרן הפנסיה ביניים
6-12	באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים - קרן פנסיה ותיקה

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של יוזמה קרן פנסיה לעצמאים - קרן פנסיה ותיקה (להלן - הקרן) המנוהלת על ידי יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ, הכוללת את הדוחות התמציתיים על המצב הכספי ביניים ליום 30 בספטמבר 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים" בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן-הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו (להלן - חוק הפיקוח). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח.

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2016	מבוקר	2016	בלתי מבוקר	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
76,174	74,888	66,127	74,888	רכוש שוטף
18,998	14,128	14,867	14,128	מזומנים ושווי מזומנים
6,849	9,612	4,008	9,612	סיוע ממשלתי כספי
				חייבים ויתרות חובה
102,021	98,628	85,002	98,628	סך הכל רכוש שוטף
659,275	685,252	704,457	685,252	השקעות
902,133	914,340	935,234	914,340	ניירות ערך שאינם סחירים
72,908	49,089	77,998	49,089	ניירות ערך סחירים
2,408	2,345	2,411	2,345	הלוואות
				נדל"ן להשקעה
1,636,724	1,651,026	1,720,100	1,651,026	סך-הכל השקעות
1,738,745	1,749,654	1,805,102	1,749,654	סך-הכל נכסים
2,030	11,902	4,655	11,902	זכאים ויתרות זכות
763,010	773,827	809,585	773,827	התחייבויות פנסיוניות
771,543	811,234	688,036	811,234	התחייבויות צבורות:
731,984	752,184	662,522	752,184	לפנסיונרים
				למבוטחים פעילים
				למבוטחים לא פעילים
2,266,537	2,337,245	2,160,143	2,337,245	
189,007	291,391	226,644	291,391	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(98,286)	(99,810)	(85,355)	(99,810)	בניכוי:
(62,885)	(195,897)	(154,210)	(195,897)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
27,836	(4,316)	(12,921)	(4,316)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן
2,294,373	2,332,929	2,147,222	2,332,929	
(358,642)	(315,147)	(354,666)	(315,147)	סיוע ממשלתי ישיר:
(199,016)	(280,030)	7,891	(280,030)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
1,736,715	1,737,752	1,800,447	1,737,752	עודף (גירעון) אקטוארי
1,738,745	1,749,654	1,805,102	1,749,654	סך-הכל התחייבויות פנסיוניות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 22 בנובמבר, 2017

אפי סנדרוב
מנהל כספים

בצלאל צוקר
מנכ"ל

עופר אליהו
יו"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר אלפי ש"ח		בלתי מבוקר אלפי ש"ח		בלתי מבוקר אלפי ש"ח	
					<u>הכנסות (הפסדים)</u>
(627)	(1,236)	551	(972)	(1,972)	מזומנים ושווי מזומנים
					<u>מהשקעות</u>
30,650	(447)	15,965	35,254	40,890	מניירות ערך שאינם סחירים
28,206	12,876	16,482	20,229	40,269	מניירות ערך סחירים
1,258	207	1,014	1,568	2,406	מהלוואות
241	29	55	116	115	מנדלין להשקעה
60,355	12,665	33,516	57,167	83,680	
18,992	4,914	5,212	14,122	14,862	סיוע ממשלתי כספי
78,720	16,343	39,279	70,317	96,570	סך-הכל הכנסות
					<u>הוצאות</u>
11,872	2,992	3,045	8,767	8,941	דמי ניהול
879	208	192	514	611	הוצאות ישירות
233	48	82	164	282	הוצאות מסים
12,984	3,248	3,319	9,445	9,834	סך-הכל הוצאות
65,736	13,095	35,960	60,872	86,736	עודף הכנסות לתקופה, נטו מועבר לדוח תנועה בקרן הפנסיה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2016	2016	2017	2016	
מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
1,698,456	1,733,096	1,772,727	1,698,456	1,736,715	<u>יתרת הקרן לתחילת התקופה</u>
					<u>תוספות לקרן</u>
18,304	4,544	4,152	13,788	12,578	דמי גמולים מעמיתים
65,736	13,095	35,960	60,872	86,736	עודף הכנסות לתקופה, נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות
84,040	17,639	40,112	74,660	99,314	סך-הכל תוספות לקרן
					<u>תשלומים והעברות</u>
29,666	7,573	8,766	21,869	25,193	תשלומים לפנסיונרים :
1,536	456	272	1,243	764	תשלומי פנסיית זקנה
4,167	1,022	1,151	3,133	3,271	תשלומי פנסיית נכות תשלומי פנסיית שארים
35,369	9,051	10,189	26,245	29,228	סך-הכל תשלומים לפנסיונרים
10,412	3,932	2,203	9,119	6,354	החזרים לעמיתים שפרשו
45,781	12,983	12,392	35,364	35,582	סך-הכל תשלומים והעברות
1,736,715	1,737,752	1,800,447	1,737,752	1,800,447	<u>יתרת הקרן לסוף התקופה</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1 - כללי

א. קרן הפנסיה

יוזמה קרן פנסיה לעצמאים (להלן - "הקרן") הינה קרן פנסיה ותיקה מקיפה לעצמאים. הקרן מאושרת על ידי רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון (להלן - "רשות שוק ההון") ונציבות מס הכנסה. הקרן מנוהלת על ידי יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (להלן - "החברה המנהלת"). הקרן מעניקה כסויים למקרי מוות, אובדן כושר עבודה ופרישה לפנסיה בגיל זקנה, בתמורה לדמי גמולים הנגבים מהעמיתים.

על-פי החלטת הממשלה מיום 29 במרס, 1995 ועל-פי הוראות משרד האוצר, קרנות הפנסיה הותיקות נסגרו לקבלת עמיתים חדשים החל מיום זה.

עד ליום 31 באוגוסט, 2003 הקרן השקיעה בכל תחילת חודש את כל היתרות הכספיות הפנויות שלה באג"ח מיועדות מסוג מירון, הנושאות ריבית ריאלית בשיעור 5.57% שנתי. החל מיום 1 בספטמבר, 2003 ועד ליום 30 בספטמבר, 2012 השקיעה הקרן את כל היתרות הכספיות הפנויות שלה בשוק ההון. החל מיום 1 באוקטובר 2012 עם ירידת שיעור האחזקה באג"ח מיועדות מתחת ל-30% חזרה הקרן לרכוש אג"ח מיועדות מסוג ערד הנושאות ריבית ריאלית בשיעור 4.86%.

ב. החברה המנהלת

החברה המנהלת הינה בבעלות ובשליטה מלאה של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "מגדל").
הצד הסופי ששולט במגדל הם ה"ה שלמה אליהו וחייה אליהו (להלן ביחד - בעל השליטה).

בידי החברה המנהלת רשיון מבטח, בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א - 1981, לעסוק בביטוח פנסיוני. רשיון זה - ביחד עם אישור קופת גמל משלמת לקצבה שנתקבל ממשרד האוצר, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון, מאפשר לה להפעיל את קרן הפנסיה. נתוני החברה המנהלת מוצגים בדוחות כספיים נפרדים בהתאם להוראות רשות שוק ההון. קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין הקרן ונכסיה.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים לפי כללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964 (להלן: התקנות).
דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר 2017 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותם תאריכים (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2016 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים). עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בדוחות ביניים אלה זהים באופן עקבי ליישומם בדוחות השנתיים האחרונים.

באור 3 - להלן נתוני השינוי במדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר של ארצות הברית:

שער החליפין של הדולר של ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		
	בגין	ידוע	
	%	%	
(8.22)	0.30	0.20	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום: 30 בספטמבר 2017
(3.69)	-	-	30 בספטמבר 2016
0.94	0.30	(0.49)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום: 30 בספטמבר 2017
(2.29)	-	0.40	30 בספטמבר 2016
(1.46)	(0.20)	(0.30)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

באור 4 - נכסים לפי קבוצות עמיתים

ליום 30 בספטמבר, 2017 (בלתי מבוקר)

נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתי תקופת הביניים אלפי ש"ח	עמיתים ותיקים	נכסים
66,127	2,249	63,878	מזומנים ושווי מזומנים
14,867	123	14,744	סיוע ממשלתי כספי
4,008	137	3,871	חייבים ויתרות חובה
704,457	15,151	689,306	ניירות ערך שאינם סחירים
935,234	20,531	914,703	ניירות ערך סחירים
77,998	859	77,139	הלוואות
2,411	-	2,411	נדל"ן להשקעה
1,805,102	39,050	1,766,052	סך הכל נכסים
4,655	-	4,655	התחייבויות אחרות
1,800,447	39,050	1,761,397	

ליום 30 בספטמבר, 2016 (בלתי מבוקר)

נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתי תקופת הביניים אלפי ש"ח	עמיתים ותיקים	נכסים
74,888	2,417	72,471	מזומנים ושווי מזומנים
14,128	118	14,010	סיוע ממשלתי כספי
9,612	3	9,609	חייבים ויתרות חובה
685,252	14,983	670,269	ניירות ערך שאינם סחירים
914,340	19,942	894,398	ניירות ערך סחירים
49,089	697	48,392	הלוואות
2,345	-	2,345	נדל"ן להשקעה
1,749,654	38,160	1,711,494	סך הכל נכסים
11,902	224	11,678	התחייבויות אחרות
1,737,752	37,936	1,699,816	

ליום 31 בדצמבר, 2016 (מבוקר)

נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתי תקופת הביניים אלפי ש"ח	עמיתים ותיקים	נכסים
76,174	2,267	73,907	מזומנים ושווי מזומנים
18,998	158	18,840	סיוע ממשלתי כספי
6,849	67	6,782	חייבים ויתרות חובה
659,275	14,659	644,616	ניירות ערך שאינם סחירים
902,133	19,941	882,192	ניירות ערך סחירים
72,908	785	72,123	הלוואות
2,408	-	2,408	נדל"ן להשקעה
1,738,745	37,877	1,700,868	סך הכל נכסים
2,030	20	2,010	התחייבויות אחרות
1,736,715	37,857	1,698,858	

באור 5 - התחייבויות פנסיוניות

הדוח האקטוארי לתקופת הדוח ולתקופה המקבילה אשתקד נערך על ידי אקטואר הקרן מר אלן דובין. הדוח האקטוארי לשנת 2016 נערך באופן חד פעמי על ידי מר ישעיהו אורזיצר. החלפת האקטואר במועד זה נעשתה בהתאם לתקנה 51א לתקנות מס הכנסה המחייבת מינוי אקטואר חיצוני אחר, אחת לחמש שנים.

בחודש אוקטובר 2017, פרסם הממונה תיקון לחוזר המאוחד לעניין דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה. עניינן של ההוראות הוא עדכון הנחות ברירת מחדל שעל בסיסן תחשב חברה מנהלת את המאזן האקטוארי של הקרן שבניהולה ותקבע בהתאם את המקדמים הכלולים בתקנונים שלהן. תחילתן של ההוראות - ביום 31 בדצמבר 2017. התיקון האמור צפוי להגדיל את ההתחייבויות הפנסיוניות למבוטחים ופנסיונרים בקרן.

א. להלן התנועה בעודף (גירעון) האקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
(156,201)	(275,930)	54,043	(156,201)	(199,016)	עודף (גירעון) אקטוארי לתחילת התקופה
(44,992)	39,188	(53,496)	(117,810)	(27,191)	שינוי בשיעור ההיוון הפחתת זכויות כתוצאה מתיקון התקנון לצורך אימוץ כרית בטחון (ראה סעיף ד' להלן) השפעות שוטפות (ראה סעיף ב' להלן)
-	-	429	-	169,722	
2,177	(43,288)	6,915	(6,019)	64,376	
(199,016)	(280,030)	7,891	(280,030)	7,891	יתרת עודף (גרעון) אקטוארי

ב. השפעות שוטפות כוללות עודפים (גרעונות) שנוצרו כתוצאה מ-:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
(25,157)	(45,304)	(12,156)	(9,256)	16,407	שינויים דמוגרפיים תשואה בפועל גבוהה מהתשואה החזויה
38,369	5,360	8,310	20,008	39,094	ריבית והצמדה על יתרת שנה קודמת
(1,418)	(1,102)	617	(1,451)	(104)	טיוב נתונים ועדכון הערכה
1,659	-	2,921	(2,436)	2,921	עדכון המודל בגין דמי ניהול עתידיים
(13,399)	193	-	(13,219)	-	אחרות
2,123	(2,435)	7,223	335	6,058	
2,177	(43,288)	6,915	(6,019)	64,376	סך הכל השפעות שוטפות

באור 5 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ג. עודף (גירעון) אקטוארי:

הוראות תקנון הקרן בנושא איזון אקטוארי:

מדי שנה יערוך אקטואר הקרן מאזן אקטוארי לקרן (זכויות נצברות וזכויות עתידיות), נכון לתאריך הדין וחשבון הכספי השנתי, אשר במסגרתו יחושב העודף האקטוארי או הגירעון האקטוארי של הקרן (להלן - "המאזן האקטוארי השנתי"). איזון אקטוארי יעשה ביחס לכלל האוכלוסיה וללא אבחנה בין עמיתים ותיקים לעמיתי תקופת הביניים.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על עודף אקטוארי העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן באותה שנה (להלן - "העודף המקסימאלי"), תגדיל הקרן את זכויות העמיתים, הפנסיונרים והשאיירים בגין העודף האקטוארי העולה על העודף המקסימאלי, וזאת בכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן באותה שנה, תאזן הקרן על-ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בגובה מלוא הגירעון האקטוארי, ובכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון של 5%-3% (ועד בכלל) מסך כל התחייבויות הקרן במשך שלוש שנים רצופות, תאזן הקרן על ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בגובה מלוא הגירעון האקטוארי.

שינוי זכויות כאמור יחול רק על עמיתי הקרן וכן על פנסיונרים ושאיירים ביום 31 במרס שלאחר תום השנה שלגביה נערך המאזן האקטוארי השנתי, וזאת בגין זכויותיהם כפי שהיו ביום 31 בדצמבר של השנה שלגביה נערך המאזן האקטוארי כאמור.

המאזן האקטוארי השנתי יתבסס על נתונים שונים, הכוללים בין היתר: דמי ניהול, נתונים דמוגרפיים, שכר ממוצע במשק, תשואה שתשיג הקרן בפועל, והכל בהתאם להסדר התחיקתי כפי שיהיה מעת לעת.

ליום 31 בדצמבר 2016 הסתכם הגירעון של הקרן בסך כ-199 מיליון ש"ח (8.1% מסך התחייבויות הקרן).

במכתב האוצר מיום 3 במרס, 2015 בנושא מנגנון איזון אקטוארי בקרן פנסיה ותיקה נקבע שבכוונת האוצר לשנות את אופן הדיווח על התחייבויות ונכסי הקרן כך ששיעור הגירעון או העודף המוצג במאזן האקטוארי יהא זהה לשיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן. עוד נקבע במכתב כי חברה מנהלת נדרשת להפעיל מנגנון איזון אקטוארי אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי. ליום 31 בדצמבר 2016 שיעור עדכון זכויות העמיתים שנדרש על מנת להביא את הקרן לאיזון עלה אף הוא על 5%.

נוכח תוצאות המאזן האקטוארי ליום 31 בדצמבר 2016 בו הוצג גירעון בשיעור העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן אשר חייב גריעת התחייבות לצורך איזון הקרן בשיעור העולה אף הוא על 5% מסך כל התחייבויות הקרן - מחוייבת היתה הקרן בהתאם לתקנונה להפחית זכויות פנסיוניות לעמיתים, לפנסיונרים ולשאיירים בסכום של כ-199 מיליון ש"ח (בכפוף לאישור הממונה), אילולא היתה מעדכנת את התקנון לצורך קבלת כרית הביטחון (הפחתת זכויות העמיתים כתוצאה מתיקון התקנון לצורך אימוץ כרית בטחון הסתכמה בסכום נמוך יותר של כ-169 מיליון ש"ח כמפורט בסעיף א' לעיל).

ליום 30 בספטמבר 2017, לאחר אימוץ כרית הביטחון שנעשה בד בבד עם תיקון התקנון והפחתת הזכויות כמפורט בסעיף ב' להלן ולאור ההתפתחויות שחלו בתקופת הדוח (תשואה בפועל הגבוהה מהתשואה החזויה, ירידה בשיעור ריבית ההיוון והתפתחות השכר הממוצע במשק) הציגה הקרן עודף אקטוארי בסך כ-8 מיליון ש"ח. שיעור העודף לכלל עמיתי הקרן מסתכם בכ-0.33% מסך התחייבויות הקרן.

באור 5 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ד. אימוץ כרית הבטחון ושינוי תקנון הקרן

ביום 29 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז-2017. החוק מעגן מתן כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בהתאם לתנאים ובהיקפים כמפורט בו. כמו כן, החוק כולל כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ובכללן יוזמה קרן פנסיה לעצמאים, בהתאם לעקרונות ולתנאים המפורטים בו. כרית הביטחון מיועדת לשמש לצורך כיסוי גירעון שיכול להיווצר בקרנות כתוצאה מירידה בשיעורי ריבית צפויים על-פיהם מחושבות ההתחייבויות של הקרנות במאזני הקרנות ("יעקום הריבית") ביחס לריבית צמודה בשיעור של 4%.

בהתאם לחוק, קרן שאינה בהסדר תהיה זכאית לקבל סיוע מכרית הביטחון אם תיקנה את תקנונה כך שהופחתו התחייבויותיה כלפי עמיתי הקרן, לרבות כלפי מקבלי הגמלה, בהתאם לחוק כמפורט להלן:

גיל הזכאות לקבלת קצבת זקנה מהקרן יועלה בהדרגה בהתאם לגיל הפרישה לנשים ולגברים כפי שיהיה בחוק גיל פרישה מעת לעת, כאשר הקיצבה שתשולם החל מגיל הפרישה תעמוד על הסכום שהיה משולם למבוטח טרם שינוי גיל הפרישה כאמור.

הקצבה של מי שביקש לקבל קצבה לפני הגיעו לגיל הזכאות החדש תופחת בשיעור שיקבע בתקנון הקרן לפי חישוב אקטוארי שיבטיח כי הקדמת הפרישה כאמור לא תגדיל את ההתחייבויות לקרן.

מכל תשלום שמשלמת הקרן לפי תקנונה, בין שהוא קצבה ובין שהוא תשלום חד פעמי, ינוכו השיעורים הבאים:

- בשנה הקובעת (השנה שבה הופחתו התחייבויות הקרן בשיעור השפעת השינויים בתקנון) - 0.75%
- בשנה הראשונה שלאחר השנה הקובעת - 1.00%
- בשנה השניה שלאחר השנה הקובעת - 1.50%
- מהשנה השלישית שלאחר השנה הקובעת ואילך - 1.75%

הממונה רשאי לאשר לקרן ותיקה שאינה בהסדר לתקן את תקנונה, כך שייקבע בו כי לאחר שגיל הזכאות לקבלת קצבת זקנה מהקרן הועלה, תוגדל קצבת הזקנה למי שלגביו הועלה גיל הזכאות כאמור, בשיעור מסוים, ובלבד שהעלות הנובעת מההגדלה תמומן באמצעות הפחתת התחייבויות אחרות של הקרן וסך הפחתת התחייבויות הקרן לאחר תיקונים אלו, יהיה בגובה הפרשי ההתחייבויות בשל העלאת גיל הזכאות.

החברה אימצה את כרית הביטחון תוך תיקון תקנון הקרן באופן שיכללו בו השינויים הנדרשים על-פי החוק כאמור. תיקון התקנון אושר ע"י רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ונכנס לתוקף החל מיום 1 במרס 2017.

תיקון התקנון כאמור, אשר נדרש לצורך קבלת הכרית, הקטין את ההתחייבות למבוטחים בסך של כ- 175 מיליוני ש"ח (במונחי סוף חודש מרס 2017) תוך גריעת זכויות בשיעור אחיד בסך 5.7%.

להלן פירוט השינויים העיקריים שבוצעו בתקנון הקרן:

1. כלל זכויות העמיתים בקרן (זכויות שנצברו וזכויות שיצברו בעתיד) יופחתו בשיעור 5.7%. ההפחתה תחול על כל תשלום (ובכלל זה, החזר כספים או פדיון, כל גמלה (גמלת זקנה, גמלת נכות וגמלת שאירים) או היוון גמלה) שתשלם הקרן, החל מיום 01/03/2017, לעמית או לשאירים או למוטבים או ליורשים ולכל מאן שהוא ובכלל זה לצדדים שלישיים. על אף האמור, שיעור ההפחתה ביחס למקבלי גמלה, יהיה מדורג ויעדכן את הגמלאות בשיעור של 1.9% מדי שנה, במשך 3 שנים עד להפחתה כוללת בשיעור 5.7%. ההפחתה מכל גמלה תחול הן על מקבלי גמלה קיימים, שהחלו לקבל גמלה לפני ה- 01/03/2017 והן על מי שתחילת תשלומי הגמלה בגינו תהא לאחר ה- 01/03/2017, בהתאם לשיעור הכולל בכל מועד.
  2. כלל עמיתי הקרן (גברים ונשים) יהיו רשאים להמשיך ולשלם דמי ביטוח לקרן לאחר גיל 65 ועד גיל 67. דמי ביטוח אלו יקנו צבירה של זכויות נוספות להגדלת קצבאות זקנה, נכות ושאירים בהתאם לצבירה שתחושב על תשלומי דמי הביטוח הנוספים שישולמו.
- ככל שיווצר בעתיד בקרן גירעון שמקורו בירידה בשיעורי הריבית, הוא צפוי להיות מכוסה על ידי כרית הביטחון, בהתאם לכללים שנקבעו בחוק ועד לגובה הכרית שנקבעה לקרן בחוק (סכום של 119 מיליון ש"ח, במונחי חודש דצמבר 2011).

באור 6 - הוצאות דמי ניהול

א. ההרכב

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2016	2017	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
1,675	418	376	1,269	1,146
10,197	2,574	2,669	7,498	7,795
<u>11,872</u>	<u>2,992</u>	<u>3,045</u>	<u>8,767</u>	<u>8,941</u>

דמי ניהול מדמי גמולים, נטו לאחר הנחות

דמי ניהול מנכסים, נטו

סך הכל דמי ניהול, נטו

ב. שיעור דמי הניהול

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2016	2017	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
%	%		%	
0.60	0.60	0.60	0.60	0.60
10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
0.60	0.60	0.60	0.60	0.60
9.15	9.19	9.05	9.20	9.11

שיעור דמי הניהול שרשאית החברה המנהלת לגבות מסך הנכסים על פי הוראות הדין:

שיעור דמי הניהול שרשאית החברה המנהלת לגבות מסך דמי הגמולים על פי הוראות הדין:

שיעור דמי ניהול הממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל מסך הנכסים (של המבוטחים והפנסיונרים):

שיעור דמי ניהול הממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל מסך דמי הגמולים (ששילמו המבוטחים):

באור 7 - התחייבויות תלויות

א. ככל שעומדות תביעות כנגד הקרן, בתביעות אשר בהן להערכת ההנהלה המתבססת על חוות דעת משפטית שקיבלה יותר סביר מאשר לא (More Likely Than Not) כי טענות ההגנה של החברה המנהלת והקרן תתקבלנה והתביעה תדחה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בתביעות בהן יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של הקרן והחברה המנהלת, כולן או חלקן, ידחו, נכללו בדוחות הכספיים (של קרן הפנסיה או החברה המנהלת לפי העניין) הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.

ב. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי הקרן לעמיתה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין הקרן לבין העמיתים הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בתחומי החיסכון הפנסיוני ארוך טווח בהם פועלת הקרן בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על ידי עמיתים, פיצולם ושיוכם, ניהול ההשקעות, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. בקבלת פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח, גלומה חשיפה בדרישות לפיצוי לקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

באור 7 - התחייבויות תלויות (המשך)

כמו כן, תחום החסכון הפנסיוני הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות מיכונית או טעות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. החברה המנהלת מטפלת באופן שוטף בטיוב זכויות העמיתים בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

בנוסף, קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד החברה המנהלת מוגשות מעת לעת תלונות, לרבות תלונות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ביחס לזכויות עמיתים על פי תקנוני קרנות הפנסיה ו/או הדין. תלונות אלה מטופלות באופן שוטף על-ידי אגף תלונות הציבור בחברה המנהלת. הכרעות הממונה בתלונות אלו, אם וככל שניתנה בהן הכרעה, ניתנות לעיתים, ובשנים האחרונות אף יותר, כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת עמיתים, מבלי לגרוע מהסיכון שהעמית יבחר להעלות טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית.

ג. למידע נוסף בנושא התחייבויות תלויות שהוגשו נגד החברה המנהלת וקרן הפנסיה שבניהולה יש לעיין בבאור 5 לדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

באור 8 - תשואות הקרן

להלן התשואה שהשיגה הקרן בתקופת הדוח :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוטחים רגילים
	2016	2017	2016	2017	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
%	%		%		
4.53	0.88	2.21	3.97	5.60	נומינלית, ברוטו
4.84	0.47	2.72	3.97	5.38	ריאלית, ברוטו
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		עמיתי הביניים
	2016	2017	2016	2017	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
%	%		%		
8.87	0.21	1.93	9.11	3.82	נומינלית, ברוטו
9.21	(0.20)	2.44	9.11	3.61	ריאלית, ברוטו

(1) התשואות המפורטות לעיל כוללות סיוע ממשלתי כספי. גובה הסיוע שונה בין תיק העמיתים הותיקים לתיק עמיתי הביניים.

(2) אגרות החוב המיועדות בתיקי ההשקעות משוערכות לפי שווי הוגן. הואיל וקצב שחלוף אגרות החוב המיועדות שונה בין תיקי העמיתים הוותיקים לתיק עמיתי הביניים, קיימים פערים נוספים מעבר למפורט בסעיף 1 לעיל בתשואות בין שני התיקים.